

Tweede Oriëntalistendag

Donderdag 25 januari 2018
Matthias de Vrieshof 2, zaal 004
Universiteit Leiden

Programma

- 10.00-10.35 Inloop met koffie en thee
- 10.35-10.45 Welkomstwoord door Caroline Waerzeggers
- 10.45-11.15 Klaas Veenhof
De familiegod in de Oudassyrische samenleving
- 11.15-11.45 Carolien van der Brugge
De Assyrische koningen tussen 934 en 746 v. Chr.: Heersers of Handelaren?
- 11.45-12.15 Jan-Wim Wesselius
Taal, grammatica en stijl in het bijbelboek Daniel
- 12.15-12.45 Daan Nijssen
Hoe bereik ik een jong publiek?
- 12.45-14.15 Lunchpauze
- 14.15-14.45 Lara Weiss en Nico Staring
The Walking Dead at Saqqara: The making of a cultural geography
- 14.45-15.15 Jonny Russell
The Theory of Healing in Ancient Egypt: A Lexicographic Analysis of Biophysical and Cultural Realities in Healing Papyri from the Ancient Nile Valley
- 15.15-15.30 Theepauze
- 15.30-16.00 Melanie Groß
Business and Family Life in Babylonian Sippar during Persian Rule
- 16.00-16.30 Christina van der Wal Anonby
Near East, Far Out: A history of Kumzari
- 16.30-17.00 Caroline Waerzeggers
- *NINO's future*
- *Next Orientalists Day?*
- 17.00 Borrel
- 18.30 Diner voor sprekers, organisatie en studenten met reisbeurs

Klaas Veenhof

De familiegod in de Oudassyrische samenleving

De familiegod is, met name dankzij Van der Toorns boek *Family Religion* (1996), een bekend verschijnsel in het Oude Nabije Oosten. Bij de behandeling van de gegevens uit de verschillende culturen waarin we de “familiegod” tegenkomen (Israël, Syrië, Mesopotamië) schonk hij ook aandacht aan de Oudassyrische samenleving. De grote aantallen nieuwe Oudassyrische teksten (ca. 3000) in de laatste 20 jaar gepubliceerd of toegankelijk geworden, geven meer inzicht in de vragen welke goden als zodanig functioneerden, in welke context ze voorkomen en wat men van hen verwachtte. Ook twee algemene aspecten - eveneens behandeld door Van der Toorn – komen aan bod. De vraag naar de herkomst van het verschijnsel van de familiegod / “de god van de vader” - volgens sommigen van westerse of Amorietische origine - en de verhouding tussen de familiegod en de verering van de (al of niet vergoddelijkte) voorouders (in het Oudassyrisch “de dodengeesten”, *eṭammū*).

Carolien van der Brugge

De Assyrische koningen tussen 934 en 746 v. Chr.: Heersers of Handelaren?

De huidige theorie dat het Nieuw-Assyrische Rijk een met militaire macht tot stand gekomen territoriaal rijk is, heeft voor mij te veel beperkingen. Daarom heb ik een nieuwe hypothese ontwikkeld, waarin koningsinscripties worden geïnterpreteerd als een beschrijving van de deelname van Assyrische koningen aan het bestaande lange-afstandshandelsnetwerk en deze hypothese heb ik uitgewerkt voor de periode 934-746 v. Chr.

Jan-Wim Wesselius

Taal, grammatica en stijl in het bijbelboek Daniel

Het bijbelboek Daniel maakt zelfs bij een eerste lectuur de indruk van een lappendeken van verschillende teksten, ieder met zijn eigen literaire karakter en zelfs met zijn eigen taal: hoofdstuk 1 en het begin van hoofdstuk 2 zijn in het Hebreeuws, waarna het verder gaat in het Aramees tot en met hoofdstuk 7. Van daar tot het eind van het boek vinden we weer uitsluitend Hebreeuws. Ook de inhoud is verrassend gevarieerd, met verhalen over de joodse balling Daniel die aan het hof van Babylonische en Perzische koningen spelen in hoofdstukken 1 t/m 6, en visioenen, in de hoofdstukken 7-12, van de toekomst van het joodse volk vanaf de Babylonische ballingschap tot en met de onderdrukking van de joodse godsdienst door de Seleucidische koning Antiochus Epifanes en de vurig verwachte redding van het volk door goddelijk ingrijpen. En om het moderne lezers en onderzoekers niet te eenvoudig te maken liggen de scheidingen tussen die onderdelen op verschillende plaatsen in het boek. Vandaar dat verschillende inventieve onderzoekers modellen hebben geformuleerd die een geleidelijke groei van het boek uit eerdere onderdelen veronderstellen, bijvoorbeeld een Aramees boek waarvan een deel in het Hebreeuws vertaald is en dergelijke meer.

Ik zal dit lastige probleem opnieuw bekijken en in het bijzonder aandacht geven aan de wisselwerking tussen stijl en grammatica in het Aramese deel van Daniel, en van daaruit proberen te verklaren wat de reden en de oorsprong is van de gesignaleerde onregelmatigheden in het boek.

Daan Nijssen

Hoe bereik ik een jong publiek?

Wie weleens de evenementen van Livius, NKV of Ex Oriente Lux heeft bezocht, weet dat daar weinig jonge mensen op af komen. Men zou bijna de indruk krijgen dat jongeren niet geïnteresseerd zijn in de Oudheid. In deze lezing toon ik aan dat er wel degelijk jonge geschiedenisfanaten zijn en leg ik uit hoe men die kan bereiken.

Lara Weiss en Nico Staring

The Walking Dead at Saqqara: The making of a cultural geography

In ancient Egypt, just as today, religion was subject to constant change. Changing religion will be scrutinized in the Saqqara necropolis in terms of individual/group practices, transmission of texts/decoration as well as the changing landscape. This project thus adds historical depth to the question of how traditions are shaped, modified or even invented.

Jonny Russell

The Theory of Healing in Ancient Egypt: A Lexicographic Analysis of Biophysical and Cultural Realities in Healing Papyri from the Ancient Nile Valley

Ancient Egyptian healing texts are traditionally assessed from a Western medical perspective, this includes terms for anatomical components translated from Egyptian, as well as expectations of physiological processes. This session will present the results of applying ethno-/medical anthropological frameworks to a selection of Egyptian texts dated to 1550 BCE which were used as a case study for analysis. This research will be summarised as a methodological foundation for the current research project at Leiden which seeks to examine Egyptian healing texts dating between 600 BCE and 200 CE and measure the potential for cross cultural knowledge transferral.

Melanie Groß

Business and Family Life in Babylonian Sippar during Persian Rule

This paper deals with three private family archives from Sippar dating to late Neo-Babylonian and Persian times. Originating from clandestine excavations, they were identified as the “Maštuk group” (C. Waerzeggers 2014), which shares common origin and business interests. In the scope of the full (re-)edition and study of this text group, I am going to discuss kinship ties and the principal

businesses the protagonists conducted, including trade and agricultural entrepreneurship, mainly at a time of Persian supremacy over Babylonia. This also touches upon the question of the protagonists' relation to other business families settled in Sippar and their existing connections to the institutions temple and state, that is, the Persian court and its representatives in Babylonia.

Waerzeggers, C. 2014: *Marduk-rēmāni. Local Networks and Imperial Politics in Achaemenid Babylonia* (OLA 233), Leuven.

Christina van der Wal Anonby

Near East, Far Out: A history of Kumzari

Kumzar, on the northernmost tip of Oman's Musandam peninsula, represents in microcosm the mystery western scholars attach to the Orient: nearer than east Asia, yet far from familiar; seen by many passing through the Strait of Hormuz, but still largely unknown to science. Between former empires of Persia and Arabia, Kumzar is in the middle of significant historical events, yet remains foreign and inaccessible due to its astonishingly isolated geography. Despite its remoteness, Kumzar has been influenced by numerous cultures over its history: governors of the Persian empire under the Achaemenids, Parthians, and Sasanians, Greek seafarers, Himyarite agriculturalists fleeing the breach of South Arabia's Marib dam, Islamic Arab warriors from the north culminating in the battle of Dibba, and pirates, explorers, traders, and military officers from Britain, Portugal, and the Netherlands.

Examining relationships between the political environment of northern Oman and the languages spoken there, this paper pieces together historical references to Kumzar and its people. It will especially look at how a diverse history has shaped the Kumzari language that is both indigenous to the region and a merger of Semitic and Indo-Iranian language families.

Lunchgelegenheden

Mensa & Café Lipsius

Studentenvoedsel

Cleveringplaats 1

Grand Café Pakhuis

Lunchkaart

Doelensteeg 8 (in de steeg naar het Lipsius)

Café Leidse Lente

Lunchkaart

Haagweg 4

't Koffiehuisje

Sfeervol maar klein, met vers belegde broodjes en biologische koffie

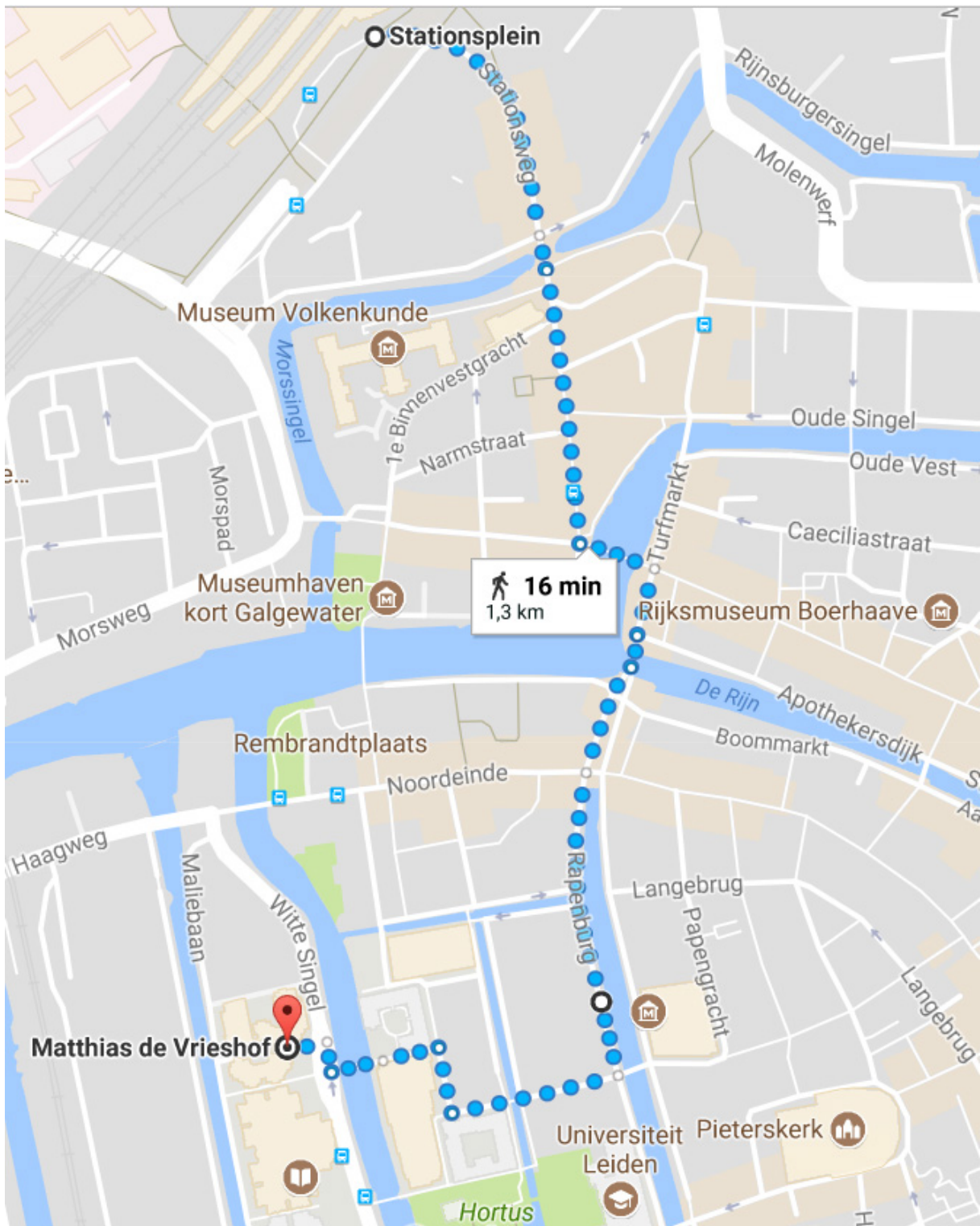
Gerecht 2 (achter het Rijksmuseum van Oudheden)

Café Barrera

Onder het huis van de Soldaat van Oranje

Rapenburg 56

Route van Station Leiden Centraal naar Matthias de Vrieshof

Matthias de Vrieshof 2
2311 BZ Leiden

Parkeren is mogelijk op de Haagweg